

Elnök: A javaslatok vissza vonattak. Azokat most nem lehet vissza vonni sem elfogadni. (Viharos zaj az ellenzéken.)

Thaly Kálmán: Azt kérdezi, hogy a visszavonni szándékolt javaslatokat, amelyek felett két év óta folyik a vita, mi fog történni? És mi fog történni azaz a számtalan póttartalékoskal, aki a politikai helyzet miatt inségbe és szerencsétlenségbe sodorta családját? Emberi érzések diktálják neki, hogy ezt a kérdést fölvesse. (Nagy zaj a baloldalon. Helyeslés jobbfelől.)

Várady Károly: Thaly menjen át a jobboldalra, (Viharos tiltakozás jobbról és a Kossuth pártion.)

A nagy jelenet.

Thaly Kálmán: Fölteszem minden hazafiról, hogy szíve szerint kíván segíteni a póttartalékosokon. Kérve kérek mindenkit, ősz fejjel álljon itt Önök előtt, honfi aggodalommal szivemben, az utolsó percben, gondolják meg, hogy hova jutunk, ha a parlament jogait nyírják meg. Kérem a miniszterelnök urat és ellenzéki szomszédaimat, tegyenek le szándékaikról. Az ellenzék fogadja el a javaslatokat a miniszterelnök pedig vonja vissza indítványát. Mentsék meg a nemzetet egy végzetes harctól. Én kérem ezt, öreg ember, nehogy szemrehányás érjen engem s pártomat, hogy az utolsó percben nem nyújtottuk oda a békejobbot. Viharos taps az ellenzéken és a jobboldalon.)

Általános feszült figyelem közt áll föl most Tisza István.

Tisza István: Minden habozás nélkül szólok. Amennyiben minden párt kötelezettséget vállal, hogy az 1903. évi újonctörvényt a lehető legrövidebb idő alatt elfogadja, kész vagyok visszavonni indítványomat, egyúttal újra napirendre tétetni a most visszavont javaslatokat. (Oriási taps, éljenzés. Az egész Ház föláll s percekig hangzik: Eljen Tisza!)

Thaly Kálmán átszalad a jobboldalra s kezét fog Tiszával. (A taps és éljenzés egyre hangzik.)

Elnök: Ugron Gábor kér szót.

Ugron Gábor: (fölkáll.) (Fölkialítások: Szünetet!)

Elnök: Felfüggeszti az ülést.

Szünet után:

Ugron Gábor: Barátai megbizásából kijelenti, hogy elfogadja a helyzet ilyen megoldását. Pártja a lehetőségig teljesítette köteletségét és most minden hátsó gondolat nélkül leszerel. (Éljenzés.)

Zichy Aladár: A néppárt részéről hozzájárul a megoldáshoz.

Szentiványi Árpád: A disszidens csoport részéről járul hozzá.

Tisza István: Az ünnepélyes pillanatot harmoniáját zavarná minden glosszállással s ehelyett csak annyit mond, hogy visszavonja indítványát. (Zugó éljenzés és taps.)

Elnök: Enunciálja, hogy a javaslatok újra napirendre tűzettek s hogy az indítvány visszavonott.

A holnapi ülés napirendje az új javaslat tárgyalása.

A mai ülést fél kettőig felfüggeszti, amikor a Wolfner-féle bíráló bizottságot választják meg.

*

Az ülés végén az összeférhetlenségi bizottság egyhangulag kimondta, hogy a Wolfner Tivadar elleni esetben összeférhetlenség fenn nem forog. Ezzel az ülés véget ért.

Városi rendőrségünk.

Irta: Dr. Vattay Gábor.

Dr. Tóth Mihály barátomnak e lap f. évi 62 és 63 számaiban fenti cím alatt megjelent közleménye kapasan az általa eladottak helyességét és célszerűségét teljes mértékben méltányolván, pár szóval szeretném különösen két eszméjének szükségességét bizonyítani, s az irányadó körök különös figyelmébe ajánlani.

Az egyik a rendőrségi legénység lét számának emelése, másik a kerületi kapitányságok megszüntetése, illetve összeolvasztása.

Debrecen város belterülete, melyen a rendőrségi felügyeletnek örködnie kell, tudvalevően igen nagy, amely nagy területen az utcai őrszolgálatot a szolgálatot teljesítő 15 rendőr ellátni a célnak megfelelően nem képes. All ez különösen az északi időre, midün egész utcák, a külső periferiákon pedig egész városrészek, vannak rendőri felügyelet nélkül. De a város belterületének folytonos növekedése és illetve azon intézkedés, hogy a kertészek közül mindég nagyobb területre terjesztetik ki a rendőrség őrszolgálatát, már magában véve is elég indokolása volna a létszám felemelésének.

Rendőrségünk vezetősége ezeken a bajokon segített, bevezette a rendőri őrszolgálatok intézményeit. Hat csak az őrszolgálatok magában véve helyes intézmény volna, de míg nagy hátránya, hogy az utcai őrszolgálatot von el legénységet, más oldalról teljesen illuzóriusnak is bizonyult szegkekkel és patkókkal ellátott nagy kopogós csizmák okán, — melyekről közeledésük már a harmadik utcából minden más zajtól igen jól megkülönböztethető.

Igaz, hogy eddig nagyobb bajok nem fordultak elő, de ez nem a rendőrség érdemének tudandó be, hanem a lakosság törvénytiszteletének és erkölcsös-ségének. Nagy városi fejlődésünk azonban olyan rohamosan halad előre, hogy annak árnyoldalai, különösen a csavargók hovatovább mind sűrűbben jelentkeznek, kiknek manipulációi ellen kötelessége a rendőrségnek praeventive védekezni. Hogy azonban ezen feladatát teljesíthesse, a municipium feladata rendőrségét olyan létszámmal és szervezettel ellátni, hogy célját sikerrel munkálni képes legyen. Ez a modern városi haladásnak olyan nélkülözhetetlen feltétele, melynek elodázását pénzügyi nehézségekkel megokolni nem lehet. Az a rendőrség nem disz, hanemegy legkevésbé sem nélkülözhető, iustitio, mely ha hivatását, a praeventiv, megelőző intézkedések ellátását teljesíteni nem tudja, akkor a reá fordított költségek kutba dobott pénz, akkor az egy félbenmaradt, félszegen működő intézmény, mely annak a célnak, melyből fentartatik, megfelelni képes nem lenné, szükségképpen morgaizáló és kiegészítendő.

De Debrecen város méregdrága közigazgatásába szerény véleményem szerint annyi sok felesleg kiadás megszorításával könnyen beilleszthető lenne a budget minden különösebb megterhelese nélkül is az a pár ezer korona költségtöbblet, mit a rendőrségnek szóban levő létszám-emelése involválna.

A kerületi kapitányságok eltörlése, és egygyé olvasztása, illetve egy városi elöljáróság szervezése és felállítását szintén igen üdvös gondolat, annak keresztülvitele igen helyes cselekedet volna. Rendőrségünk szervezetében a bűnügyek, nyomozások és az iparügyek, tehát az arány-

lag legtöbb dolgot adó teendők a kerületi kapitányságtól el vannak választva. Ha Budapesten 120—140,000 lakással bíró kerületekben az előjáróság sikerrel munkálkodhatik, akkor a mi 7000 lakossal bíró városunkban is el tudja látni a kerületi kapitányságok dolgát egy előjáróság, legfőbb a mindinkább szaporodó községi bírósági ügyek tennének szükségessé egy fogalmazói állás többletet, míg a másik kerületben felszabaduló kapitány Dr. Tóthnak igen helyes kuntemporalása szerint a bűnügyi osztályhoz volna helyezendő, hol a felgyülemelő munkának nagy körütekintést és utánjárást igénylő természete ugyis előbb-utóbb létszámemelést követelne.

De a közönség érdekekből, s a vidékről irásbelileg kapitányságunkhoz érkező, különösen pedig a cseléd ügyekben is helyesebb és egyszerűbb lenne az egységes kapitányság, mint a mostani kerületi beosztás.

En azonban tovább mennék, mint dr. Tóth barátom egy tekintetben, t. i. a bejelentési hivatalt és a kézbesítést szintén beosztanám az Elöljáróság hatáskörébe, hova ily módon két kapitány jutna, egyik helyettes is lenne, amellet, hogy ügyosztályát vezetné.

Mindezekből kifolyólag csak melegen helyeselhetem azon Dr. Tóth Mihály által megpendített eszmét is, hogy mindezekkel kapcsolatban rendőrségünk egész organizációja revisió alá vétessék, különösen pedig a főkapitány irodai teendőinek tetemes csökkentésével megadandó neki a mód, hogy disponálólólag irányítólag befolyhasson a rendőrség minden ágazatának működésébe, s ezen teendőjét teljesíteni joggal legyen felelőségre is vonható.

Ujlag és ismételtlen hangsúlyozom azonban, hogy a rendőrségi legénységi létszám tölemelése oly elodázhatatlannak és szükségesnek mutatkozik, hogy ennek a kérdésnek tanulmányozását az illetékes körök figyelmébe Dr. Tóth Mihály barátommal egyetértőleg a legmelegebben ajánlani bátorkodom.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délelőtt Kovacs József polgármester elnöklete alatt a városháza kis tanács-teremben rendes tanács ülést tartott, melyen a tanács a felmerült folyó ügyeket intézte el.

× **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter értesítette a vármegyét, hogy Éles László teglasi jegyzőt a teglasi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki.

× **A város jog és pénzügyi bizottsága.** A város jog és pénzügyi bizottsága e hónap 12-én (szombaton) délután fél 4 órakor a városháza nagy tanács-teremben Vecsey Imre v. főjegyző elnöklete alatt ülést tart. Az ülés előadója Vargha Károly v. tb. tanácsos.

× **Eskütétel.** Az ezidei képviselő-választók névjegyzékének összeírására kiküldött bizottságnak azon tagjai ki a polgármester előtt teendő eskütételről a minap elmaradtak, ma délután 4 órakor fogják a városháza nagy tanács-teremben a szokásos és hivatalos esküt a polgármester előtt pótlólag letenni. Melyre az érdekeltek figyelmét ez uton is felhívjuk.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ev. ref. egyház közgyűlése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az egyház tanácstermében. — A meghívókat most írják.

Március 15-e a kath. főgimnáziumban. A debreceni kegyes tanítórendi róm. kath. főgimnázium önképzőköre e hónap 15-én d. e. 10 órakor az intézet dísztermében alkalmi ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora az alábbi pontokból áll:

1. Hubay J. Nemzeti dal. Énekli a főgymn. énekkar. 2. Abrányi E. Március 15-én. Szavalja Vidovich Ernő, VII. o. t. 3. Alkalmi beszéd. Mondja Uj Sándor, VIII. o. t. 4. Vieuxtemps H. Ballade et Polonaise. Hegedűn előadja Darvas György, VIII. o. t., zongorán kíséri Éricz Ernő, VIII. o. t. 5. Radó A. Talpra magyar. Szavalja Maugner Arthur, VI. o. t. 6. Kurucnóták. Énekli a főgymn. énekkar. 7. Várady A. Petőfi Hortobágyon. Melodráma. Szavalja Pósta Lajos, VIII. o. t. Hegedűn kíséri Bartók Ferenc, VIII. o. t., zongorán Éricz Ernő, VIII. o. t., cimbalmon Kabdebó Kálmán VII. o. t. 8. A szabadságharc költészete. Irta és felolvassa Liedermann Henrik, VIII. o. t. 9. Nagy J. Nemzeti ima. Énekli a főgymn. énekkar. 10. Lampért Géza. Emlékezés 1848-ra. Szavalja Mózes András VII. o. t. 11. Erkel F. Hunyadi-induló. Előadja a főgymn. zenekar.

Főiskolai ünnepély. A főiskola hazafias ifjusága márc. hónap 20-án, Kossuth Lajos halálának évfordulóján a Dóczy leánynevelő intézet közreműködésével ünnepélyt rendez, a főiskola dísztermében. — Az ünnepély, melynek tárgysorozata még nincs végleg megállapítva, ének számokból, szavalatokból s más pontokból fog állani. Beléptidij ezuttal nem lesz.

Ehrlich hangversenye a Bikában.

Ehrlich József zenetanár a Bika szálloda dísztermében tanítványaival tegnap este hangversenyt rendezett, úgy a szülők, mint a nagy és előkelő közönség legnagyobb meglepedésére.

Don Juan nyitány: vonós négyes meglepő szépen sikerült a szép, harmonia játék, a Vásáry Testvérek, ha tovább is képeztetik magukat, nagy sikert fognak idővel elérni.

Nagy Jenő zongorán a Havasi gyopár idyllt nagy tetszés mellett játszotta s nagyon felütné játéknak önállósága.

A 9 éves Balog Margitka hegedűvel a Magyar Abrándot ambiciójával adta elő, ettől a kis művésznőtől még nagyon sok szépet fogunk idővel hallani. Ehrlich József zenetanár tanítványait Budapesten is befogja mutatni.

Ehrenfeld Irma k. a. zongorán a Lengyel Szerenádöt nagy tetszés mellett mutatta be.

Simanovits Andor hegedűn előadta igazán szívből az alföldi bucsu szép hangokat, ily szép játékot 13 évestől ritkán lehet hallani.

Fülöp Etelka k. a. zongorán előadta a nehéz, klaszikus Rondó Bullande darabot, meglátszott rajta a szorgalom s hogy zongorán eddig is nagy tapasztalatokat szerzett.

Mandel András hegedűn előadta azt a szép Air ária koncert darabot kitűnő eredménye. Ritkán hallottunk oly szépen játszani mint Todvaradi Kormos Géza

zongorán bemutatta, meglepő szép játékkal a Cigány élet című Schömen féle materd mű darabot.

Vásáry István meglepő szépen adta elő hegedűvel szólóba a Magyar Abrándot.

A 10 számot a Rákóczy indulót Ehrlich József zenetanár tanítványaival együtt mutatta be a mi különösen igen szépen sikerült az együttes szép és kifogástalan öszjáték.

A tanítványok Ehrlich József zenetanár iránti elismerésük és szeretetük jeléül egy díszes babér koszorút öt pecsétes levél kísérete mellett nyújtottak át.

Különösen meg kell említenünk a növendékek bátor fellépését és othonosságát a játékban, úgy hogy minden szám t megkellett többször ismételni.

Mi is szívből gratulálunk Ehrlich József zenetanár által elért szorgalmának, s ha ez így fog haladni nagy jövőt jósolunk, és sok szép dolgot várhatunk még tőle!

H I R E K

Szanatórium-est.

Rákosi Jenő Debrecenben.

márc 11.

Rendkívül nagy az érdeklődés a szanatórium-est iránt, melynél fényesebb hangverseny és mulatság évek óta nem volt Debrecenben.

Némelyek ok nélkül szerették volna megzavarna az ünnepi est hangulatát és sikerét. De a város előkelő társadalmá felette ált minden fölösleges érzékenykedés hajszolásának és az előjelekből az látszik hogy éppen ezért egész Debrecen ott lesz a szanatórium-estén, mely míg egyrészt a legnemesebb hazafias és emberbaráti ügyet szolgálja, egyben oly ritka, valódi nagy műelvezetet is biztosít a közönségnek, minő a legnevezetesebb fővárosi estéken sem mindig.

Rákosi Jenő lejövetele már magában is eseménynyé avatja ezt az estét.

Mint értesülünk, a város összes művelődési körei kivétel nélkül csatlakoznak a Rákosi ünneplésre egyberegélőkhöz. A város hatósága, a Csokonai kör, a műpartoló egyesület, az iskolák, intézetek, dalos körök, jótékony egyesületek, társas körök egytől-egyig testületileg küldöttséggel jelennek meg és ünnepelni fogják a vendégeket s ezek élén Rákosi Jenőt.

Jászay Mari a legnagyobb magyar színművésznő szintén szerepel a hangversenyen és egy szám helyet háromszor fog szavalni.

A szanatórium-est nagyszabású hangversenyének részletes műsora egyébaránt a következő:

1. Üdvözlő megnyitó beszéd. A rendező-bizottság részéről tartja: Domahidy Elemér, Hujduvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.

2. Felelet az üdvözlőre s köszönet Debrecennek. Mondja: dr. Lukács György Békésvármegye és Hódmezővásárhely th.

város főispánja, a József főherceg szanatórium egyesület elnöke.

3. Költemények. Irta és felolvassa: Balla Miklós.

4. Arditi L'incontro keringő, énekli: Rudnyánszkyné Réthy Laura. Zongorán kíséri Jóna Kálmán.

5. A keresztes sereg. Költemény. Irta és elmondja: Kun Béla.

6. Felolvasás. Tartja: Rákosi Jenő.

7. Zongorajáték. Előadja: Tarnay Alajos.

8. Felolvasás. Tartja: Szávay Gyula.

9. Szavalat. Tartja: Jászay Mari.

10. Magyar ünnepi induló. Ellenbogentől. Előadja: a Magyar testvérek zenekara.

Este 9 órakor ünnepi összejövettel és vacsora az Arany Bika-szálloda földszinti nagy éttermében: Utána táncmulatság az emeleti díszteremben. A táncmulatságon a felolvasó estre váltott jegyek érvényesek.

A hangverseny délután 6 órakor kezdődik.

A rendezőség elnökei Bernáth Elemérné urasszony és Domahidy Elemér főispán.

Lukács György dr. Békésvármegye és Hódmezővásárhely város főispánja tegnap este a következő táviratot intézte a Szabadság felelős szerkesztőjéhez:

Értesülvén március 13-iki szanatórium-estekre nézve oly előjelekről, melyeket csak félreértés magyarázhat egyoldaluan, — Debrecen város egész társadalmá iránt érzett tisztelettel sietek kijelenteni, hogy egyesületünk emberbaráti és hazafias céljának munkálásában felekezeti és politikai különbség nélkül minden magyar honfinak és honleánynak segítő kezére bizalommal számítunk és a szenvedők könnyének letörlésénél csakis a szívek és lelkek buzgalmára óhatjuk építeni ügyünket. Ilyen érzelmelem meggyünk Debrecenbe,

Lukács György
főispán.

A rendezőség ma délelőtt fél 12 órakor értekezletet tart a vármegyeháza nagytermében, melyre Domahidy Elemér főispán ezuton hívja meg a rendezőséget.

* A IV. felolvasó-est. Igen előkelő, de az előbbi estékhez aránylag megcsappant közönség előtt ment végbe a IV. felolvasó est tegnap a kath. főgimnázium dísztermében. Ennek oka korántsem abban keresendő, hogy az előadás ezuttal belépődijak mellett volt, hanem minden valószínűség mellett abban, hogy városunkban a művészi és irodalmi esték utóbbi napokban egész véletlenül igen feltorlódtak és közönségünk fáradni kezd. Pedig a műsor most is tanulságos és szórakoztató volt, mint eddig. Bevezetőül Farkas Antal szavaltta el E. Kovács Gy. Petőfi ébredése c. költeményét hatásosan. Ezután Kádár Ilona kisasszony adott elő régi és magyar nótákat cimbalmon. Az

estéken kissé szokatlan zenefajt a közönség barátságosan fogadta és a szereplőt, a kinek kitűnő iskolája van, zajosan megéljenzte. Most egy, erről a kitűnő tulajdonáról eddig ismeretlen, fiatal költő: Zivuska Andor lépett a felolvasó asztalhoz és saját szerzeményei közül hat igen tartalmas és formás költeményt olvasott fel. A páratlan siker, melylyel fogadták meggyőzhette szerzőt, hogy tehetsége mellett vétkesnek, ha tovább ne képezné magát. Ezután Roskovitz Arthur olvasott fel egy nagyon sikerült beszélyt „Egér” címen. A darab történelmi alappal bíró meséje az, hogy egy olasz szabadsághósti ígérekkel, fenyegetésekkel egyformán ráakarnak venni, hogy árulja el többi társainak titkát, ám eredménytelenül; mert börtönébe egy kis egérkére akad, amely őt szórakoztatja és megvigasztalja. S csak midőn ettől is megfosztják hóhérai, török meg a rettenhetetlen hős, éppen akkor, amidőn a fellegek mögül előbukik a szabadság felkelő napja. Az elbeszélés izzó honszeretettel és gyakorlott írókézzel volt kidolgozva, nemesoda hát, hogy a közönség valósággal visszafojtott lélegzettel leste fejleményeit, végeztével pedig hosszasan és lelkesen ünnepelte a kitűnő író. Most ismét szavallat következett. A menyasszony címen Fehér Margit urleány adott elő egy szép, hazafias költeményt sok tanulmánytal. Végül Dr. Thót László, ez a csodás tehetségű tudós jogász beszélt el egy pár érdekes és érdekfeszítő részt abból a külföldi utjából, melyet a magyar állam ösztöndíján tett és csaknem az egész kontinenset felölelte. Szabadelődését a közönség élvezettel hallgatta, mert a fiatal tudós igen ért hozzá, hogyan kell lekötni és szórakoztatni.

* **Sporzon Pál tanulmánytja.** Ifju Sporzon Pál a jeles gazdasági tanintézeti tanár, mint minden évben, úgy ez idén is tanulmánytára megy. A derék tanár ezuttal Amerikába szándékozik menni, az ottani gazdasági viszonyok tanulmányozására.

* **A budapesti egyetem Kossuth gyász-ünnepé.** A budapesti egyetem ifjusága e hónap 20-án a fővárosban Kossuth-gyász-ünnepet rendez. Az egyetemi ifjuság gyász-ünnepélyt rendező bizottsága az ország összes törvényhatóságainak is megküldte meghívóját. Városunk törvényhatósági bizottsága a gyász ünnepélyre való meghívást tegnap szintén megkapta.

* **Katonai áthelyezések.** Nébel Ádi és Sirbu Joachim 39. ezredbeli tiszt helyetteseket a már Temesváron lévő 3-ik zászlóaljhoz helyeztettek át.

* **Adomány a szegény betegek részére.** Emberbaráti szeretetről tesz tanúságot az a nemes lelkű adomány, melyről a köz-kórház ad hírt. A debreceni helyi vasút részvény társaság ugyanis tegnap 50 koronát küldött a köz-kórház elöljáróságához a szegény betegek ápolási-alapjának növelésére.

* **Eladó városi akácok.** A Vénkert és Csige kert közötti uton levágotott s épületi fáknek is igen alkalmas nagyobb mennyiségű akácok e hó 12-én szombaton d. e. 9 órakor, a helyszínen tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni. A venni szándékozó polgárság figyelmét az akác eladásra ez uton is felhívjuk.

* **Szerencsétlenül járt pályafelügyelő.** Lendvay Mihályt a szerencsétlenül járt hajduhadházi máv. pályafelügyelőt, kit a mozdony kerekai összeroncsoltak. Tegnap délután temették a kórházból nagy

részvét mellett. A végtisztességre megjelontek gyászlobogójuk alatt, a debreceni vasuti altisztek teljes számban. A főtisztai kart Tolnay Kornél máv. üzletvezetői Éricz Ernő főfelügyelő képviselték, kikisérven utolsó útjára a szerencsétlen végen ért pályafelügyelőt.

* **Falusi plébánosból egyetemi tanár.** Ő Felsége a budapesti tudomány egyetem egyháztörténelmi tanárává Karácsony János dr. püspöki plébános nevezte ki. A nagy tudományú férfit, ki már szerénysége által is tiszteletet gerjeszt környezetében, kitüntetése alkalmával számosan üdvözölték. Karácsony János dr. neve különben a tudományos világban szerte ösmeretes. Ő volt az, ki legelsőben kimutatta s mély tudományossággal beigazolta, hogy a Szilveszter bulla hamisítvány, hogy a legfőbb kegyuri jog merőben gyakorlaton alapuló felségi jogositvány. A tudomány egyetem tanári karának méltán büszkeségére válhatik e nagy tudományú férfi.

* **A kőd.** Fővárosi tudósítónk jelenti Ma reggel 8 óra tájban hirtelen óriási kőd szállott a főváros utcáira úgy, hogy alig lehetett pár lépést látni főleg a Dunán volt sűrű a ködfelhő s miatta a hajók kénytelenek voltak közlekedésüket megszüntetni. Csak 9 óra után kezdett tisztulni a levegő, de a hajók ekkor is folyton csengő sipjelzés mellett járhattak. Délben azután végre kisütött a nap s mondhatni az első tavaszi nap volt, mely tömördek embert csalt ki úgy a pesti mint budai korzóra.

* **Halálozás.** Tegnap hunyt el városunkban Molnár Lukácsné szül. Weidner Jozefa urnő 45 éves korában. Temetése az elhunyt urnőnek e hónap 12-én délelőtt 11 órakor lesz a Zöldfa-utcai 1. sz. gyászháztól a Szent-Anna-utcai róm. kath. temetőbe. — Elhunytát nagy és kiterjedt rokonság gyászolja. — A halálesetről a gyászoló család az alábbi gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó feleségemnek, anyánknak, anyósunknak, leányunknak, testvérünknek és sógornőnek Molnár Lukácsné szül. Weidner Jozefa urnőnek folyó hó 10-én, délután fél 5 órakor, életének 45-ik, boldog házasságának 26-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 12-én, délelőtt 11 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Zöldfa-utca 1. számú házunktól a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 14-én, reggel 7 órakor fog az egek Urának bemutatni. — Debrecen, 1904. március hó 10. Szülei: Weidner József nejjével Oberländer Erzsébettel és gyermekei: Férje: Molnár Lukács. Gyermekei: Molnár József m. kir. honvéd hadnagy; Molnár Mária férjével Koczián Gyulával; ifj. Molnár Lukács. — Az örök világosság fényeskedik neki, nyugodjon békében! — A temetést Gebauer Károly előnyösen ismert temetkezési intézete rendezti.

* **Öngyilkos kovács.** Ismét öngyilkosságról ad hírt a köz-kórház. Nyakas Mátyás kovácsmester hajdunánási lakos, kin már régebbi idő óta a buskomorság jelei mutatkoztak, tegnap egy önfeléd pillanatban maga ellen emelte fegyverét. Halálal vívódva szállították be kórházunkba.

* **Elcsipett tolvaj.** Mult napokban adtunk hírt arról a furfangos lopásról, mely alkalommal a Hatvan-utcai Kohn

Hermann kereskedő üzletéből 802 korona 06 fillért elloptak szekrényestől együtt. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a dologban, míg végre tegnap a véletlen kipattantotta az egész esetet. A Piac-utcai Vecsey-féle ház lépcsőházában u. i. az egyik lépcső alatt egy felfeszített ládikót és kulcsot találtak. A házmeister jelentést tett a rendőrségen, honnan kiment Bardóc András biztos és azonnal tüzetes vizsgálatot indított, melynek eredményeként felderítette, hogy a kulcs a helybeli Hechtmann féle műhelyből került ki. Itt tudták meg azt is, hogy a kulcsot egy Klein Simon nevű Hatvan-utca 47. szám alatt lakó fiatal ember készítette. Így haladva nyomról nyomra valóban nem mindennapi gyorsasággal, odafejlődött a Mile Pál rendőrfogalmazó által vezetett kitűnő nyomozás, hogy tegnap reggel 4 órakor Nagyváradon, ágyában elesítették a tolvajt. Az elloptott 802 koronából a gyors nyomozás még megmentett mintegy 750-760 koronát. A kitűnően vezetett nyomozásban, mely ilyen hirtelen kiderítette a tettest, méltán elismerés illeti Mile Pál rendőrfogalmazót és Bardóc András r. biztost, ki a jó sikerű nyomozásban méltó társa volt neki.

* **Halálozások.** Debrecen tegnapi halottai: Ujfalusi Juliánna ev. ref. 13 éves Nagy Ferenc ev. ref. 67 éves. Győrösi József. ev. ref. 55 éves.

* **Hibaigazítás.** Minapi egyik önkünkbe, melyben a házi ezredben történt változásról adtunk hírt, hiba csuszott. Az ezred első zászlóalja u. i. nem Nevesinyéb, hanem Temesvárra megy s helyébe a Nevesinyében időző 2-ik zászlóalja jön városunkba.

* **Szerelemből öngyilkos.** Király Klára vámospércsi 17 éves cseléd leány reménytelen szerelmében marólugot ivott. Oriási kinok között szállították a köz-kórházba. Orvosai véleménye szerint, talán sikerül még megmenteni az élet számára.

* **Tolvaj cselédleány.** Vakmerő tolvajlásra vetemedett tegnap este egy fiatal cseléd, névszerint Schöggel Kunigunda felvidéki német leány. Az a büne ugyanis hogy gazdájától Kronen'els Bernát es. és kir. 39-ik gyalog ezredbeli századostól, kinél mint cseléd szolgált mindössze két napig, két darab gyémánt gyűrűt lopott mintegy 400 korona értékben. Szerencsére a háziak azonnal észrevettek az értékes tárgyak eltűnését és vallatóra fogták a fiatal leányt, kinél későbbben tényleg megtalálták az értékes gyűrűket. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségnél, honnan azonnal intézkedtek a bűnös leány letartóztatására.

* **Talált tárgy.** A rendőrség jelenti: F. hónap 5-én találtatott egy kézi zacskó s mivel tulajdonosa mindeztideig nem jelentkezett, felhívatik a közönség annak tudomásul vételére, hogy az a rendőrkapitányság bünyügyi osztály főnökénél őriztetik, hol kellő igazolás után tulajdonosa átveheti.

* **Apró rendőrségi hírek.** Részeg napszámok. Szalai János napszámos annyira leitta tegnap magát, hogy hordágyon szállították a rendőrségre, hol lecsukták. Ugyanezért büntették meg Juhász Sándor napszámost és Tóth Istvánt is. — **Kitiltott leány.** Agárdi Erzsébet elzüllött leányt nem régebben végleg kitiltották városunkból. Tegnap azonban

ismét a városban találták. A züllött leányt ismét eltoloncolják illetőség helyére.

*** Ingatlanok forgalma.** Ari Károly és neje Deák Zsuzsanna veszik a debreceni 7536. sz. jkben foglalt 100 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Szabó János és neje Dári Klárától 1600 kor. Szűcs István és neje Bancsi Zsuzsanna veszik a debreceni 3470. sz. jkben foglalt 396 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt özvegy Szalai Józsefné Varga Sárától 600 kor.

Posta János veszi a debreceni 7685. sz. jkben foglalt 2 held 1150 négyszögöl ondódi földet Barottai Béla, József, István és Erzsébettől 1800 koronáért.

Kovács Ferenc és neje Csige Róza veszik a debreceni 3974. sz. jkben foglalt 229 négyszögöl Homokkerti szőlőt Sipos Péter és neje Szőke Sárától 110 koronáért.

Tőkés István és neje Pákozdi Sára veszik a debreceni 7045. sz. jkben foglalt 556 négyszögöl Tégláskerti szőlőt Nagy András és neje Hajdu Juliánától 1120 kor.

Kerékyártó Mihály és neje Nagy Zsuzsanna veszik a debreceni 3462. sz. jkben foglalt 306 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Nagy István és neje Salánci Sárától 1020 kor.

Oláh Julianna veszi a debreceni 374. sz. jkben foglalt Bercsényi-utca 109. számú házat özv. Oláh Györgyné Szakács Kis Rozáliától 8400 koronáért.

*** Rövid hírek.** *Sikkasztó polgármester.* Grából jelentik, hogy a sanctrupprechti előleppénztárnál nagy sikkasztásnak jöttek nyomára. Weiss Mihály, az egyesület elnöke az ottani polgármester elsikkasztotta a pénztár egész vagyonát, hetvenezer koronát. Az ügyesség megindította ellene a vizsgálatot. — *Földrengés.* Nagylakról jelentik, hogy a tegnap éjjel 12 óra 30 perckor Nagylakon földrengés volt. — *Megmérgezett család.* Berlinből táviratozzak; Beszke szolgálaton kívüli hadnagy egy térképrajzoló intézet tulajdonosa, a felesége, 19 éves leánya, egy 11 és egy 16 éves kaded fia tegnapelőtt éjjel lakásukon megmérgezték magukat. A családnak utóbbi időben nagy anyagi gondjai voltak és ezért követték el végzetes tetteket. — *Elsülyedt hajó.* Saigomból eredő magánjelentések szerint a Saint-Jaques fokrál a mult viharos éjszakán a Cambodge nevű francia hajó elsülyedt. Száz ember hollétéről nem tudnak. — *Meghalt nagykövet.* Londoni jelentés szerint Augustus Lottus volt berlini és pétervári angol nagykövet meghalt. — *Gyilkosság pálinkáért.* Felső-Nyárádról jelentik, hogy Szarka Dániel ottani postakocsis agyonszurta Goldberger István fiatal legényt, mert ez a pálinkáját ellopta. A csendőrség a gyilkos postakocsist elfogta. — *Meglincselt szerezcsen.* New-Yorkból jelentik, hogy az Ohio államban e hónap 7-én egy szerezcsen, akit azzal vádoltak, hogy egy fehér nőt agyolott, a fehérek meglincselték. A fehérek fáklyákkal felgyújtották a néger házáit. — *Nagy veszteség a tőzsdén.* Budapestről írják: Palotai Dezső, a szt.-Lukács fürdő igazgatója a tőzsdén 400,000 koronát vesztett.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fénykép nagytársi műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

x Remek szép férfi divat ujdonságok érkeznek a tavaszi időnyre **Fekete Jakab** uri divat kalap és fehérnemű üzletében férfi, fiú és gyermek kalapok, ingek, nyakkendő ujdonságok, gallérok, kézelők, keztyűk és harisnyák, olcsó, szabott árak mellett.

Ma este az **Arany Bika** kávéházban **Magyai Tesvérek** zene-kara játszik.

Az orosz-japán háború.

Költözők angolok.

Inkau, márc. 10. Az oroszok ma Niucsvangban két ostromágyut és két tarackot raktak partra. Az angol konzul felszólítja az angol nőket és gyermekeket Niucsvangnak a folyam felengedése előtt való elhagyására.

Óvás egy orosz cirkálóhajó ellen.

Szuec, márc. 10. A kormány óvást emelt a Dimitri Donszkoi nevű orosz cirkálóhajónak itt tartózkodása meghoszszabítása ellen. A cirkálóhajó parancsnoka azt állítja, hogy a hajó javításával még nem végeztek.

A Japánok szükséglete fedezve.

London, márc. 10. Japán jelenleg elég segédforrással rendelkezik szükségleteinek fedezésére. Takahasit, a japáni bank alelnökét a londoni császári japán pénzügyi megbízott ügynök fontos állásába nevezték ki, melyet most létesítettek, ezideig csak pénzügyi attaséi állás volt szervezve a japán konzulátusoknál.

Ütközet Sankvannál.

London, márc. 10. A reggeli lapok jelentik Washingtonból: A külügyminiszterium táviratot kapott Csifuból, hogy a japán csapatok Ponghangcsönbe érkeztek és így az oroszok mandsuországi állása mögé kerültek, fenyegetve a vasúti vonalat. A Felena nevű amerikai ágyú naszád parancsnoka jelenti Inkauból, hol a hajó jelenleg időzik, hogy Sankvannál ütközet volt.

A Oroszok Koreában.

Szjoul, márc. 10. Az oroszok ma megszállották jöngcsöngi koreai táviró állomást. Azt jelentik a koreaiak és oroszok között a Tumen folyó koreai oldalán több összeütközés történt.

A Japánok előnyomulása.

London, márc. 10. A Daily Mail jelenti Tiencsinből tegnapi: A japánok egy csapatostól megkezdte az előrevonulást a Jalu folyótól. A japánok hír szelint bevették. Szöven csönget és az oroszokat Takungring szoros közelében visszaverték.

A japánok Mandzsuriában.

Budapest, márc. 10. Egy londoni távirat szerint a Jalu folyó közelében a japánok betörték Mandzsuriába.

EGYLET.

A nőgyelet népkonyhájának bezárása. Tegnap déli 12 órakor zárták be ünnepélyesen a debreceni jótékony nőgyelet által fenntartott csapó-utcai népkonyhát, mely áldásos működésével szintegy nagyban hozzájárult, városunkban a téli nyomor és szegénység gondjának enyhítéséhez. A népkonyha ünnepélyes bezárásánál

jelen voltak: a nőgyelet elnöke Veressé Szathmáry Teréz urasszony, továbbá a nőgyelet tagjai közül Lovassy Károlyné, Temesváry Lajosné, Szűcs Kálmánné, Gabona Nándorné, Sass Béláné, Nagy Lajosné urasszonyok stb. — A város részéről Oláh Károly v. tanácsos és Koncz Akos v. tb. tanácsos a nőgyelet titkára volt jelen; ott volt továbbá Gácsér József is, a siketnémák iskolájának igazgatója és nagyszámu érdeklődő közönség. A népkonyha ünnepélyes bezárása alkalmából Oláh Károly v. tanácsos rövid, szép beszédben köszönte meg a város nevében a nőgyelet ezen irányu üdvös munkálkodását. Utána Koncz Akos v. tb. tanácsos s a nőgyelet titkára a városnak az ügy iránt mindenkor tanúsított támogatását köszönte meg, majd tartalmas és ékes szavakkal emelte ki a nőgyelet elnöke Veressné Szathmáry Teréz urasszonynak, valamint a népkonyha volt felügyelőjének Sass Béláné urasszonynak odaadásteljes működését a népkonyha ügye iránt. Ezzel a népkonyha ünnepélyes bezárása véget is ért.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Márc. 11. péntek: Fecskék, daljáték.

Márc. 12. szombat: Fecskék, daljáték.

Márc. 13. vasárnap d. u.: Fifin, daljáték, este: Magdolna, színmű.

— **(A fecskék.)** Operett 3 felvonásban. Irta Pásztor Árpád. Zenéjét szerette: Konti József. — A darab meséje Dumas A st-cyri kisasszonyok című vigjátékának felhasználásával szövődött. A darab elején egy felsőbb leánynevelőintézetet látunk tudomány szomjas növényekkel, kik azonban a tanulás mellett lovagokról és szerelemről ábrándoznak. A legszerelmesebb szívű leány Amelie, ki Roger vicomte-ba szerelmes, de reménytelenül, mert a lovag gazdag, ő pedig szegény. Kicsiny barátnéja Louison azonban kezére játszik, a lovag csellel bejut a zárdába, mire Louison nagy lármát csinál. Erre megjelenik a fejedelem asszony is, az öreg fecske, a hálóba került lovagot arra kényszeríti a kis fecskékkel együtt, hogy Ameliet rögtön vegye nőül mert különben nagy botrány lesz. Louison meg Dubuloiru-val kerül szóba. A két lovag megházasodik, de Roger nem tudja feledni becsapását és egy pillanatra sem öleli magához nejét.

A darabban V. Fülöp spanyol király is szerepel, mint a kinek megtetszik a két menyecske. A dolog vége itt aztán csakhamar jóra fordul, a párok megbékülnek és boldogok lesznek.

A vékony és már sok ízben hallott mesét érdekessé teszi a Konti zenéje. Különösen szép Amelie és Louison dala, a pikáns belépő és a Louison, Amelie és Dubonlois tercettje. A ballett és tűzes ütemű bolero szintén kedvesek.

Amelie szerepében R. Réthy Laura gyönyörű hangja csillogott. Ünnepecsendben hallgattuk művészetének hatalmát. Felhő Rózsi Louison-t diskrét pikánsriával és ötletesen játszotta Pataky Béla, Mezey. Szi ágyi, Iványi nagyban hozzájárultak a fényes sikerhez. Rendezés jó kezekben volt és dicsérték Makó Lajos izlését és áldozatkészségét dicsérik.

¶ Koncz Akos.

— (Egy nagyon szereplő színész.) Ruzsinszky Ilona ez idő szerint nagyváradi énekesnő neve egy időn felette sűrűn forog a nyilvánosság előtt, még pedig többnyire kellemetlen dolgokkal kapcsolatban. A Pesti-Hírlap tegnapi számban a következőket írta róla:

(Szinházi botrány a Bob herceg miatt.) Nagyváradról jelentik: Parázs kis színházi botrány keletkezett Nagyváradon szerdán a Bob herceg huszonötödik előadása alkalmával. A jubiláris előadásra egy füzetet bocsátottak ki, amelyben többek között Ruzsinszky Ilonától interview-t közölnek. Ruzsinszky azt mondja az interviewben, hogy a Bob herceget nem látta, mert szenzációs darabokat nem néz meg, de úgy tudja, hogy agrár (!) darab, amelylyel az első tördölést adták Küry Klárának Budapesten. — Küry Klára, aki most vidéki koruton van, épen szerdán este érkezett meg Nagyváradra, hogy csütörtökön a Szegény Jonathanban fellépjen. Valaki ériesítette a Bob-füzetek említett közleményének tartalmáról, mire közben járása folytán a színházi titkár valamennyi füzetből kivágta az öt érintőrészt s így megcsontítva osztották szét a füzeteket Ruzsinszky, akinek csütörtökön Küryvel fel kellett volna lépnie a Szegény Jonathanban — erre lemondta az előadást. Küry Klára pedig egyik nagyváradi lap szerkesztőségéhez levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy nem engedi meg, hogy bárki is tapintatlanságot kövessen el vele szemben büntetlenül. Valószínű, hogy a csütörtöki előadást nem is tartják meg, hanem valami más darabot rántanak elő. Azt mondják, hogy Küry Klára és Ruzsinszky Ilona között az ellenségeskedés még Kolozsvárról datálódik, mikor Küry Klára megfogadta, hogy soha többé nem lép fel Ruzsinszkyval egy színpadon.

— (A szinigazgató híradása.) Pénteken kerül másodszor színre Konti József 3 felvonásos operettje a focskék melyre az utalványok érvényesek lesznek.

Vasárnap két előadás lesz színházunkban, d. u. Barna Izsó 3 felvonásos operettje a Casanova kerül színre félhelyárakkal; Este diszeloadás lesz Rákosi Jenő tiszteletere színre kerül Rákosi Magdolna című paraszt drámája.

Az igazgatóság megszerezte Beyerlein 4 felvonásos drámájának a „Takarodó“-nak az előadási jogát.

TAVIRATOK.

A béke.

Budapest, márc. 10. A szabad-
elvűpártban este lelkesen fogadták Tiszát. Podmanický báró meghatott szavakkal üdvözölte a győztes vezért. Tisza válaszában kiemelte, hogy a mai nap eredményében nagy része van az *ellenzék hazafias belátásának*; de nagy része a párthívek szíves hazafias eljárásának is.

A honvédelmi miniszter holnap módosítást nyújt be, hogy a *sorozás március 21-én kezdődjék. A póttartalékosokat, ha gátló körülmény nincs, május 5-én elbocsátják.*

Budapest, márc. 10. A képviselőházi mai váratlan esemény egyik értelmi szerzőjének Barta Ödönt

mondják, a ki napok óta folyton kapacitálta a Kossuth-pártot. Kijut az elismerésből Szóts Pál jegyzőnek is, a kiknek tévedése folytán maradt a tegnapi szavazás mára. Ha tegnap a szavazás megtörténik, ma nem lett volna béke. Szócs Pál lemondását a jegyzőségről nem fogadják el.

Porzolt igazgató fizetéseképtelen.

Budapest, márc. 10. Deutsch Géza budapesti lakos Porzolt Kálmán a Népszínház igazgatója ellen 110 ezer korona erejéig végrehajtást foganatosított. — A végrehajtó lefoglalta a jegyekért befolyt pénzt. A népszínházi bizottság ez ügyben szombaton ülést tart. Hír szerint az igazgató addig képes lesz fizetéseképtelenségét rendezni. Ellenkező esetben a Népszínház anyagi válságba jut.

Titkos tanácsos esküje.

Bécs, márc. 10. Ő felsége ma délelőtt 10 órakor eskettette fel erdődi Pálffy József gróf kamarás magyar főrendet titkos tanácsosi minőségében. A szertartáson Goluchowski gróf és Abensperg Traun Hugó gróf főkamarszmester vettek részt. Az eskümintát Berger Oszkár min. tanácsos olvasta fel.

A szeszitalokról.

Korunk legnagyobb veszedelme.

Írta: Dr. Burger Péter.

— K é t k ö z l e m é n y . —

I.

A szeszitalok kérdése, vagy európaián szóva az alkoholizmus, egyik legfontosabb társadalmi, közgazdasági közegészségi és közkerékségi kérdésünk.

Innen van, hogy más országokban egész irodalma van már e kérdésnek. — Nállunk tájadalom még gyermekéveit éli. Irodalmunk, sajtóunk egészen más vizeken evez teljes gözzel. Irodalmunkat a könnyed. léha francia irány, időszaki és napi sajtókat pedig az izgalmas politikai párt-harcosok foglalják el, úgy hogy ily komoly, nagy fontosságú kérdésre nincsen terünk és időnk. Mégis azt gondolom nagy közönségünkben akadnak még, akiknek a sok kaviár mellett jól fog esni egy kevés egészséges házikenyér. Ezek számára óhajtom ezt a fontos kérdést ismertetni.

A szeszitalokkal szesz (alkohol) jut testünkbe, melyet szervezetünk gyorsan megemészt, mint mondani szokás s a szesz elég bennünk. Sokan azt gondolják, hogy ez égés folyamánként testünk ereje és hőfoka növekszik.

Mindkettő téves állítás. Ivás által testünk ereje nem növekszik, mert szervezetünk a vérből csak az igazán táplálóanyagokat veszi fel, az ártalmas anyagokat ellenben kiküszöböli. Viszont testünknek hőfoka sem növekszik, mert az elfogyasztott szesz a milyen mértékben szaporítja a hő forrásait, éppen olyan mértékben fokozza másrészt a hőleadást a szervezetben, úgy hogy vég-eredményében nem hőemelkedés, hanem hővesztesség áll be, a miről hőmérő segítségével csatlakozhatatlan bizonyosságot is szerezhetünk. Ezzel elesik a szesz-

italoknak két legfőbb védelme is. Harmadik felhozzák, hogy a szeszitalok az ember munkabírását fokozzák, fáradtságunk érzete csökken, sőt teljesen meg is szűnik az alkohol hatása folytán. Ez a hit az emberiség legnépesebb osztályára, a munkásosztályra a veszedelem forrása. A munkásosztály e tévhitben költi el csekély jövedelmének tetemes részét alkohol tartalmu italokra.

Am a több rendbeli kísérletek úgy a fizikai, mint a szellemi téren éppen az ellenkezőről győztek meg. A külföldi irodalom sok szép példát hoz fel arra, hogy a hadseregek békében úgy mint háboruban, esőben, hidegben és hóban legtöbb fáradalmat szeszitalok nélkül tudtak elviselni.

Ilyen kísérletek történtek az angol és az éjszak amerikai hadseregeknél Dr. Hamilton Frank e kísérletekre támaszkodva azt ajánlja, hogy a hadseregben egyszersmindkorra tartsák el a szesz italok élvezete, mert ez még minden káros behatáson felül a fegyelem meglazítására is vezet. Az európai hadseregek közül a porosz volt az első, ahol I. Vilmos császár hadiparancsban kizárta a szeszitalokat a katonaság ellátásából.

A mi hadezredünk e téren is csak lassan engedett a régi cofból, mint tudva van még a boszniai hadjárat alkalmával is rummal itatták le bakáinkat és úgy vitték a legkétségbeesettebb vállalkozásokba.

A katonaságon kívül tettek ilyen kísérleteket munkás csapatokkal is, Így a híres „pacific“ vasutépítésénél a munkások javarészt sikerült rávenni az abstinenciára. Ezek lettek a legszorgalmasabb legodaadóbb és legkitartóbb munkaerők az alkalmazottak, közül és többet is kerestek, mint alkoholos társaik,

A testedző sport terén is közismert tény, hogy a valódi tornász nem iszik; sőt a szigoru kiképzés (training,) nemkülönben a nagyobb mérkőzések előtt a sport szabályai egyenesen megtiltják a szeszitalok élvezését.

Sokszor olvashattuk, hogy ez ilyen mérkőzéseknél a favorit csak azért bukott el mert a megelőző ismerkedési estén kissé mélyebben talált beletekintén a kancsóba.

Mindez, a mit itt a testifáradalmakról mondtunk, még sokkal fokozottabb mértékben áll a szellemi munkára.

Igy t hát elesik a szeszitalok harmadik védelme is: az, mintha ezek élvezete a mi fáradtságérzetünket csökkentené, vagy éppen teljesen megis szüntetné. Ostor az alkohol, melylyel fáradt gébóját csak serkenti a lelketlen fuvaros, a helyett, hogy pihentetné, vagy táplálná.

Felhozzák végül, hogy az unalom elűzésére nincs jobb eszköz a szeszitaloknál. Valóságos látványosság mint ténferegnek az ilyen üres és léha emterek egyik helyről a másikra csak azért hogy magukhoz hasonló léha cimborákat találjanak, a kiket azután italba folythassák unalmukat.

Am az unalom elűzésének ez az eszköze veszedelmes. Nemcsak az egyes emberben öli ki az akaraterőt, de az emberi haladás és fejlődés sirásója ez.

Az unalom elűzésének van már megengedett és eredményében áldásos eszköze is: ez a munka, fáradozás, mely idegeinket és izmainkat izgalomba hozva nem csak az unalmat izzal, de egészségi szempontból is üdvös és tanácsos.

Letárgyálván az alkoholt, mint tápszert, lássuk, mi igaz abból, hogy gyógyszer?

Sajnos ma még tulsok orvos helyt ad ama szóhitnek, hogy az alkohol, mint gyógyszer, nélkülözhetetlen; és pedig egyesek szerint izgatató hatásai, mások szerint bénító, zsongító hatásai teszi tesszik azzá. — E kettő mellett említenek még egy harmadikat, a melyben mindkét rész megegyezik: az antisepticus hatást.

Szerintem az alkoholt mind e három tulajdona, ha ugyan megvolna, sem tenné érdemessé, hogy betegéknél adagoljuk: oly sok a káros mellékhatása.

Izgatató és erősítő hatása mint láttuk, mese. Bénító, zsongító hatását az agyra és a gerincagyra elismerjük, de ugyanakkor elnem hallgathatjuk azt sem, hogy e célra sokkalta hatásosabb és teljesen ártalmatlan szerek is állanak rendelkezésünkre. Maradna tehát az alkohol, mint fertőtlenítőszer (antisepticum) alkalmazása.

Ebből kitetszik, hogy igen-igen gyenge alapon nyugszik a szeszestálok-nak gyógycélokra való adagolása. En a magam részéről nem győzöm eléggé hangoztatni, hogy mily nagy azon orvos vétke, a ki ezeket főleg a gyermekparitásban javalja. Bárcsak meggondolnák az ilyenek, mennyire tápot adnak ezzel az iszákosságnak, mert ebből nemcsak az öregek kapnak bátoritást az ivásra, de reákapnak a gyermekek is, pedig mint a közmondás találóan mondja, a mit fiatalon megszokunk, azt meglelt korunkban bizvást gyakoroljuk.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan

Ugy felnötteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a leghilűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Fröhwald, Breus Károly és Guztáv, Schaudlbauer stb. által legjobb eredménnyelhasznák

Férjem uram sem ellenzi

Dávid Gyula, csekei gyógyszer, szépitőszereit használni. Szépitő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 20 K. 1. 20, 2. 20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám kőcsöngje K. 3 és 5. Arcaozóító fekete pont alaku mitesszerek egyedüli megszüntetője a Juvenil, ára K. 1 és 3. Bármelyik szerem használatát előtti csakis Detergen különös porzsappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerző színtő hajtástömmel az őszülőknek, próbaúveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora. Minden gondolkodás és kérdézősködés nélkül, hogy mi volna az, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindkét részt beadni. Egyszeri adag alig körül 3 krajcárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztőül hébe-korba adva biztalanok is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekerca ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10. 32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 8. Kaphatók posta v. vasúton utánvétellel küldve, csakis Dr. Dávid Viktor.

Törv. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszerésztárában, ESZÉK, készült.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, Kistemplombazár.

Ujonnán átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Agy- és asztalterítők, Butorszövetek. Kocsi takarók, Függönyök, Linoleum

Lópokrócok. Ériási raktár.

SZŐLÖLUGASZT

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím: **Émelléki első szőlőültványtelep Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.**

239. tk szám
1904.

Árverési hirdetmény kivonat.

A derecskei kir. jbiróság mint tkvi hatóság Dr. Burger Árpád ügyvéd közpviselt Első magyar gazdasági gépgyár végrehajtónak Nemetz Rudolf Kis R. zália és Czegléd Laura végrehajtást szenvedők ellen folytatott végrehajtási ügyében a nevezett végrehajtónak 1789 kor 33 fill tőke ennek 1902 évi December hó 20 napjától járó 6,0 kamatai 111 kor. 40 fill már megállapított, végrehajtsi és az árverés kérésért jelenleg 16 kor. 30 fillérben megállapított valamint a megfelmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. jbiróság területén levő a M. pályii 542 sz. tkvi A meg 310 hrsz. ingatlan 224 koronában, a m. pályii 126 sz. tkvi A meg 241 hrsz ingatlan 820 koronában a m. pályi 498 sz tkvi 842 hrsz. ingatlan 34 koronában, a m. pályii 4 sz. tkvi. A meg 145 hrsz. ingatlan 432 K.-ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeli és annak foranatosítására határ időül az 1904 évi Április hó 15 napjának d. e. II óráját M. Pályi közég házához kitűzte.

Az M. Pályi 126 sz. tkvi A meg 1 r. sz. a ingatlanra b. 2 és 3 sz. a bekebelezett szolgálmi jogot az árverés nem érinti.

Kikiáltási ár a becár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő és pedig: az első részlet az árverés napjától számítandó 30 napalatt a második ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, s a harmadik ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyesvétel ári részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt.

A bánat pénz ezutáni részlettől fog betudatni.

Derecskén 1904 február 3.
Jakó kir jbiró.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olesón és legjobban

Első magyar hangszergyár.

villamos erőre berendezve.
STOWASSER

császári és királyi udvari hangszergyáros hadserozszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
J. Budapest, II. Lánchid-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült
összes rész- fa- fuvó és vonóshang
szereket

Hegedük gordonkák bőgők fuvolák
klarinetok trombiták és czim
balmok

Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola
hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olesó árban, előnyös
fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztithatatlan erős hangokkal.
Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszkö-
zöltetnek, vonós hangszerek a legújabb találmányu hanfo-
kozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely
bérmentve megküldeték.

és hólyag óvó különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban!

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

Árak korona értékben

Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12, Bout-americans, tucatonként 6, 8, 10. Női óvszer, „Pessarium oculisium” Mensinga tanár szerint vösi rendelkezésre adatik ki. Ára — 5 korona. Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (safety spenges) ára tucatonként 6—12 korona.

Uj! Auto vagina **Uj!** apray! a legbiz-

tosabb és legkényelmesebb női különlegesség. Sok ezer orvosi elismerő nyilatkozat! Ára kor 15, Diana-öv (havibaj-kötő.) Has-kötők. Gummi görcsér-harisnyák-feckendők, irrigátorok, bibest!

Fontos

Ös: és kir. szab, szagtalan szebaürszékek **Fontos!** stb a legolcsóbb árak mellett.

Figyelemre méltó!! Legújabb cs. és kir. szab. Keleti féle! sérvkötő, pneumatikus gumminyomlappal, a legtekélyesebb ezen nemben.

Legújabb, körül belül 3000 illusztrációval ellátott, kimerítő árjegyzéket záró borítékban, titoktartás mellett küld.

Keleti J. orvos-sebészeti mű és kötszer-gyár Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

A hirdetésre hivatkozók gumiaru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez!

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmüket felhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel

velemény és virágmagvak kaphatók.

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Nemesített rózsákól nagy készlet olcsón.

Gyökök és kőszemek. Cserepos nyíló virágok

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ár 70 fillér

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arczpora háromszinben, fehér, rózsza és crème 1 dobozára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájvi.

Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits

Főraktár Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,

Jenő, s Ödön gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna**

Balán urak d roguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerésztárába

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszéplítő s bőrpoló kenőcsét,

mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arenek üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménynyel használható arcvörösség, májolt, szemör, szeplő s egyéb tisztálanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arenek landó poudert, a

üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsza s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménynyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz**

ára 50 fill. **Nagyobb A Molitergin** a legkiválóbb dobozó 1 és 2 kor.

sen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-lévs változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Szemorodri borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménynyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását,

a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj

A Mihalovits-féle teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor. } Egy üveg ára
China vas-bor. } 1 korona 60 fillér
Conduangó-bor. }
Pepsin-bor. }